

عنوان مقاله:

تامین امنیت بزه دیدگان در فرآیند تحقیقات مقدماتی (در پرتو قانون آیین دادرسی کیفری مصوب 1392)

محل انتشار:

همایش ملی قانون آیین دادرسی کیفری سال ۱۳۹۲ در بوته نقد (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسندگان:

محمدرضا عزیزالهی - عضو هیات علمی دانشگاه شاهد

زهرا امینی - دانش آموخته کارشناسی ارشد حقوق جزا و جرم شناسی دانشگاه علامه طباطبایی

خلاصه مقاله:

پس از ارتکاب جرم، بزهکار یا نزدیکان او، تمامی تلاش خود را به کار می برند تا از هر راه مشروع و نامشروعی، بزه دیده را از توسل به دستگاه قضایی منع کنند یا وی را از ادامه مسیر احقاق حق منصرف کنند. این کشمکش میان بزهکار و بزه دیده در مرحله تحقیقات مقدماتی نمود بیشتری دارد؛ چه بسا بزه دیده در اثر این فشارها و تهدیدها و وجود خوف جانی و عدم امنیت روانی، از دادخواهی منصرف شده یا در صورت طرح شکایت، از پیگیری آن در جهت احقاق حق خود چشم پوشی کند. به این منظور بزه دیدگان شایسته بهره مندی از حقوقی در فرآیند دادرسی کیفری به ویژه در مرحله تحقیقات مقدماتی می باشند؛ تا بتوانند در جهت دسترسی به عدالت و جبران آسیب ها یا زیان دیدگی های خود اقدام کنند و از تشدید و تکرار بزه دیدگی آنها جلوگیری به عمل آید. از مهمترین این حقوق در جهت حمایت از بزه دیده، که سایر حقوق وی را نیز تحت الشعاع قرار می دهد، لزوم تامین امنیت جسمانی - روانی بزه دیدگان است؛ اما چگونه می توان امنیت بزه دیدگان را در فرآیند تحقیقات مقدماتی، تامین و تضمین کرد؟ چه نهادهایی می توانند در این زمینه موثر واقع شوند؟ قانون آ.د.ک مصوب 1392، چه راه حل هایی ارائه داده است و تا چه اندازه نسبت به قانون آ.د.ک مصوب 1378 در این زمینه مترقی محسوب می شود؟ و در نهایت استفاده از قوانین سایر کشورها و اسناد بین المللی و همچنین مطالعات بزه دیده شناسی تا چه اندازه می تواند هموار کننده مسیر تامین امنیت بزه دیدگان باشد؟ به منظور تامین هر چه بیشتر امنیت بزه دیدگان، از بدو ورود آنها به سیستم عدالت کیفری، باید مجموعه ای از عوامل و نهادها از جمله قوای تقنینی و قوای اجرایی دخیل در مرحله تحقیقات مقدماتی از جمله دادستان، بازپرس و ضابطان همکاری داشته باشند؛ که قانون آ.د.ک مصوب 1392، به درستی وظایفی را برای این دسته از افراد به منظور تامین امنیت بزه دیدگان تعیین کرده است. قانون فوق الذکر مقررات مترقی را در جهت تامین امنیت بزه دیدگان نسبت به قانون آ.د.ک مصوب 1378 وضع کرده است؛ اما با مطالعه اسناد بین المللی و قوانین سایر کشورها، نیاز به حمایت های بیشتر، برای رسیدن به وضعیت مطلوب، احساس می شود. قانون آ.د.ک مصوب 1392 برای تامین امنیت بزه دیدگان به راههایی از جمله بازداشت موقت متهم و یا جلوگیری از افشای هویت بزه دیده و ... متوسل شده است که در صورت منتج شدن این راهها به تامین امنیت بزه دیدگان، آنها می توانند با خیالی آسوده و بدون نگرانی از اقدامات تلافی جویانه مرتکب، در مسیر احقاق حق گام برداشته و به جبران و ترمیم آثار بزه دیدگی خود نائل آیند و در نهایت از بزه دیدگی مشدد یا مکرر آنها جلوگیری به عمل آید.

کلمات کلیدی:

تامین امنیت، حمایت از بزه دیده، تحقیقات مقدماتی، بزه دیدگی مشدد، بزه دیدگی مکرر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/420633>

